

Hajde da čitamo

Biljana Žarkov, oktobar 2024

Ana ima plavu haljinu. Ana voli more.
More je plavo. Ana maše ptici. Ptica leti na nebu.
Nebo je plavo. Plavo je more. Plavo je nebo.
Plave su oči Anine mame. Ana pleše. Plava haljina je kao
Plavi cvet. Ana ima plavu traku u kosi.

Vidiš, plava je ova priča. Kao more, kao nebo, kao cvet, kao oči
Anine majke.

Ana ima plavu haljinu. Ana voli more. More je plavo

Ana maše ptici. Ptica leti na nebu. Nebo je plavo.

Plavo je more. Plavo je nebo.

Plave su oči Anine mame.

Ana pleše. Plava haljina je kao plavi cvet.

Ana ima plavu traku u kosi.

Vidiš, plava je ova priča. Kao more, kao nebo, kao cvet, kao oči Anine majke.

“Ema i Sara”

Ema i Sara se igraju. Ema kaže:

Eci peci pec ti si mali zec ja sam mala veverica eci peci pec

Sara kaže:

A be ce de mačka prede miš se mota oko plotu a mačići glede

Devojčice tapšu rukama.

Tapši i ti.

Devojčice se okreću oko sebe.

Okreni se i ti

Devojčice se poklone.

Pokloni se i ti.

Devojčice skoče.

Skoči i ti.

Devojčice čučnu

Čučni i ti.

Devojčice kažu:

Hajde da ponovimo sve! Hajde da ponovimo sve!

Igraj se školice

“Slova i reči “

U čaši i čamcu čuči

U šatoru i šeširu spava

Curan na peć skočio

U džaku je jež knjigu otvorio

Devojčica i dečak,

Učenik i učenica

U dvorištu ljuljaške videli

škola se smeje

Sva slova se ljujaju

A ti reči pronađi koje su u ovoj pesmi

_amac

u_enica

ljulja_ke

“Gde i kada”

Oblak na nebu beo

Kao lađa

Ljubičicu pogledao

Plava lepotica se u travi sakrila.

Velika bela lađa po plavom nebu plovi.

Reka i dve obale

Sa peskom se igraju

Prave dvorce

I na puteve malo kamenje slažu.

U gnezdju ptica

Peva tebi i meni

Pesmu vetra

Taj vetar je video u ovoj pesmi

Šta?

la_u

ob_ak

ljubi_čicu

_eku

oba_e

gn_zdo

kame__e

Nešto bude malo

Nešto bude veliko

Neko bude brz

Neko bude spor

Pesma ptice je sačuvala brzi vetar, sporu reku, malu ljubičicu i veliko nebo.

Reci svojim drugarima

Nešto brzo, Nešto sporo, Nešto veliko, Nešto malo dok na desnoj nozi stojiš i obe ruke držiš u vazduhu.

“Sto, i stolica i sreda”

Ponedjeljak, utorak, sreda, četvrtak, petak, subota, nedelja....

Stoji Ana pored prozora i broji dane do svog rođendana. Stigao je maj. U maju je Anin rođendan. U maju je proleće. U maju cvetaju ruže.

Ana misli:

- Možda će mama napraviti moju omiljenu tortu sa jagodama i čokoladom?
Možda će me tata povesti na izlet pored Tiše? Možda ćemo svi biciklom do babe i dede na večeru?

Volim rođendane! Dođu i drugari.

Tako je Ana mislila. Sela je na stolicu i stavila je papir i olovku na sto.

Zato si i ti dobila/ dobio pozivnicu za Anin rođendan.

Otkrij nam ovde šta piše na pozivnici i šta je Ana dobila za poklon od tebe.

Tvoje mesto u ovoj priči (tu smeš da pišeš, crtas, bojiš i lepiš)

“ Priča dečaku Ivanu”

U jednoj kući je živeo dečak Ivan. Tu je imao svoju sobu. U toj sobi je najviše voleo kutiju sa igračkama. Svako jutro, pogleda prvo svoj crveni autić I kaže mu:

- Vidimo se posle škole!

U školskoj torbi čekaju _____

Sto je pored prozora. Ormar je pored prozora.

U dnevnoj sobi je baka Jasna. Ona sedi na fotelji i čita novine Deda Janko kaže:

- Ivane, požuri! Zakasnićeš!

Mama Ljubica pita :

- Da li si poneo patike za fizičko?

Tata Đorđe je uzeo kišobran. Napolju je oblačno.

Nacrtajj kuću u kojoj živi dečak Ivan sa svojom porodicom. Orman je plav. stolica je žuta, sto je zelen, lampa je crvena, krevet je plav. Kutija sa igračkama je pored prozora. Tu su lopta, meda i lego kocke. Na tepihu je ostala olovka. Nju je Ivan zaboravio da stavi u peronicu.

“Životinje”

Hajde prvo da se igramo

Stanimo u krug. Tema su životinje, divlje i domaće. Neko kaže ime neke životinje. Na primer, pas. Sledeći u nizu nastavlja sa poslednjim glasom pve reči. S – sova i nastavlja se redom. Ko ne uspe da pronađe reč, stane izvan kruga.

Nastavak igre

Na listu hartije crtamo životinje od delova onih koje smo imali u ovoj igri.

Pazi da ne pogrešiš. Pazi, da budeš nasmejan, jer kakva je to igra , ako smeha u njoj nema.

Mačka može krila imati, i kljun, i krljušt. Igramo se, široko i visoko i daleko.

“U šumi”

Jednom tamo

Mora sedam

Planina sedam

Oblaka sedam

Malog zeca nacrtali

Zeka vodu pije

I sa decom se igra vije

Jednom tamo

Mora sedam

Planina sedam

Oblaka sedam

Veverica skače

Granu sa granom dok isplete

Čudi joj se dete

Jednom tamo

Mora sedam

Planina sedam

Oblaka sedam

Srna svoje lane čuva

Sunce travu greje

Lišće nebom trepće trep

Jednom tamo

Mora sedam

Planina sedam

Oblaka sedam

Medved je pčele potražio smelo

sanjiv je bio

I njihovo mesto zaboravio

Jednom tamo

Mora sedam

Planina sedam

Oblaka sedam

Šuma šumi

Šuma šumi

Ova pesma nema naslov. Napiši ga ti _____

Oko imam

ono deli i množi

planina sto i na livadi cvetove

i zarezač kutijicu što olovaka lepeze čuva

oko imam

ono dodaje svetu malo neba plavog

i oblake krofnice

i taj prozor sa gnezdnom goluba

oči imam dva veslača

kad pitam, da ne skitam

kad pevam, da ne opevam rupe u koje

jedna tetka Soka upala

ali to je priča za laku noć Pustolova starog

“Marko i Milan”

Marko i Milan u priču su stali
ulicama grada biciklom su pošli
levo i desno prodavnice prošli
kroz park krivudali

Marko i Milan u pismenom zadatku se sreli
i vreme priče su promenili
Od jednom davno
posle škole posta
od danas do sutra
vreme klikera i čigri se zaigralo

Marko i Milan linije sveske ocrtavaju
Marko i Mila linije sveske ocrtavaju
Marko i Milan

“Igre,i zvečke,i zvrčke”

U školi jedan hodnik zeva. Pita se gde su ta deca. Te devojčice i dečaci. Te učenice i učenici.

Hodnik zeva i misli.

Ne umem da pišem, da pevam, da crtam, da bojim, da trčim, da se smejem sam.

Kroz prozor Sova pametnica gleda.

Hajde da pišemo pismo deci. Devojčicama i dečacima. Učenicama i učenicima. Da se vrate.

Ovo pismo je vetar odneo deci. Učenicama i učenicima. Devojčicama i dečacima.

Hajde da ga pročitamo.

Pismo

Na stolu spava sveska. U njoj su slova. U njoj su reči. U njoj je jedan mrav zaspao ispod nekog lista. Pored sveske leži jedna knjiga. U njoj jedna devojčica pravi pletenice.. Ona ima lepu kosu. U njoj jedan dečak ima fudbalskuloptu i kopačke.

Danas će igrati fudbal sa drugarima.

Klackalica i ljuljaška Sunce čuvaju.

U učionici je zelena tabla. Pored table sunđer i kreda čekaju. Tabla voli da se sunđer i kreda trkaju ko će pre. Slova i brojevi i linije i cvetovi pobegnu na vreme u sveske.

Ali, gde su deca' Devojčice i dečaci? Učenice i učenici?

Niko ne pita. Niko se ne smeje. Niko se ne ljuti. Niko nije zaboravio da uradi domaći zadatak. Niko da ispriča najzanimljiviji doživljaj od juče.

Dođite deco! Otvorite sveske! Otvorite knjige! Igrajmo se igre Gde je Gde je....

Školske torbe u dečijim sobama ćute. U njima je peronica. U peronici spavaju olovka, crvena bojica, plava bojica, zelena bojica, žuta bojicarecite šta još spava u peronici?

U učionici se izgubila jedna pesma, i još jedna. Te pesme samo deca mogu da pronađu. Ko se seća

Kruška, jabuka šljiva....

Glava, ramena, stomak, kolena....

Dođite deco, dvorište ćuti ceo dan. Stepenice ćute ceo dan. A hodnik? Hodnik zeva ceo dan.

Vaša Sova Pamenica

“Zadatak”

U ovoj knjizi za tebe, ima jedna pesma kojoj si ti dao/dala naslov. U toj pesmi se nalaze neke zanimljive reči:

lepeza, krofница, veslač, skitam, pustolov, rupa, deli, množi

Pronađi u rečniku, ili nek ti neko kaže šta znače te reči. A onda uredi jedan zadatak.

U tom zadatku Maja ima lepezu.

U tom zadatku je jedna krofna na tanjiru.

U tom zadatku je veslač seo u čamac.

U tom zadatku ja skitam u gradu.

U tom zadatku Pustolov lepo spava.

U tom zadatku danas je rupa sa vodom.

U tom zadatku dečak deli 8 sa 2.

U tom zadatku devojčica množi 4 i 2.

Pred tobom su reči za pitanja:

Gde je?

Ko?

Kako?

Kada?

Koliko?

Zašto?

Šta?

Da li?

Za svaku rečenicu, postavi jedno pitanje. Početak pitanja knjiga ti je dala.

“Rođendan”

Jednoga dana mama Katica je išla na pijacu. Želela je da napravi lep ručak.

-Danas je Natašin rođendan. Kad dođe iz škole, iznenadiće se.

Mama je razgledala tezge. Tamo su stajali grašak, boranija, karfiol, krompir, paprike crvene i paprike žute, paradajz, šargarepa, krompir, luk, brokoli i tikvice.

Pored njih su se smešile maline, jagode, jabuke, kupine, kajsije, breskve, banane, pomorandže, kivi, grožđe, šljive, višnje i trešnje.

Mama se zamislila. Koga da odabere?

- Vidi kako sam lep i zelen, pevao je grašak.
- Lep sam na tanjru, šaputao je karfiol.
- Bez nas dobre supe nema, umiljavali su se luk, paprike, i šargarepa.
- A ko ne voli mene za salatu, vikao je paradajz.
- Ništa bez voćne torte, ili mafina ili voćne salate, u horu je pevalo voće.

Nataša je došla iz škole. Mirisalo je u kuhinji. Devojčica Nataša voli supu od porčca, i voćnu salatu.

Srećan rođendan Nataša!

Šta ti voliš da jedeš? Nacrtaj!

“Igre zapričane”

Ovu igru ne možeš igrati bez drugara. Ova igra je pričanje priče. Priča se zove

“Izlet.”

Čuj prvu rečenicu:

Danas idemo na izlet.

Sa svojim drugarima dodaj još neke rečenice. Napravićete priču. Nek bude smešna.

Dan je lep. Sija sunce. Ptice, leptiri, bubamare, pas, mačka i skakavac su tu. Nebo i oblak i reka i drvo. Jedna lopta se izgubila u ovoj priči, i neka deca razgovaraju u njoj?

Priču možete snimiti u sobi, u dvorištu, u školi, pored reke, na planini...

To će biti filmska priča, znam ja to.

Možete i crtati nešto. Na velikom papiru, svako nek nacрта jedan deo iz priče. Nek kaže:

- Ovo je plavo nebo.(Nacrtaš nebo)
- Ovaj pas trči. (Nacrtaš psa)
- Ova lopta je nestala. (Nacrtaš loptu)
- Taj dečak je tražio sendvič. (Nacrtaš sendvič)
- Ta devojčica je bila žedna.(Nacrtaš čašu vode)

Možete i pričati i pevati. Neke rečenice se mogu pevati. Ako neko pljesne rukama, sledeći peva svoju rečenicu. Ako neko pljesne dva puta, sledeći se okrene oko sebe i igovori svoju rečenicu.

Ako neko dodirne svoj nos, sledeći mora da čučne i ustane, i kaže svoju rečenicu.

Daleko je blizu. Igra je sa nama samo kad smo zajedno.

“Dva, a kobajagi”

1

Ulaze dva dečaka na pozornicu. Igraju se kao bajagi fudbal. Jedan, kaobajagi šutne loptu u publiku. Publika se iznenadi.

Prvi Dečak:- Ja volim fudbal više nego školu. Nemoj to nikom reći. Volim...da vozim bicikl...da trčim. Volim i da spavam, ali ne volim da učim.(okrene se prema publici)
Psssst, ovde nekog ima.

Drugi Dečak:- nema nikog. Vidiš da smo sami. Ja volim sladoled...volim da plivam. A najviše volim da se sankam. A jednom sam hteo da pređem Tisu. Kad je bila zaleđena.

Prvi Dečak:- Jeste. Meni je deda pričao da je jednom Tisa bila zaleđena. Meni je Tisa najlepša kad sveta. U julu.

Drugi dečak:- Moj deda ima čamac. Jedn lep, veliki, drveni čamac. On je ribar. Video sam šarana i soma i štuku. Ta štuka ima opasne zube.

(Dečaci pronalaze na sceni štapove za pecanje, i kanticu sa mamcem. Igraju se pecanja pored vode. Čuje se muzika.

Dolaze devojčice. I one se kaobajagi dobacuju loptu koja kaobajagi postoji.

Dečaci se prave da su ulovili veliku ribu. Prilaze im devojčice. Bezglasno se raduju.

U jednom momentu se „zalede“.

Čuje se muzika)

2

Devojčice stanu jedna naspram druge i igraju se odraza u ogledalu. Zatim kobajagi razgovaraju jedna sa drugom, izgovarajući brzalice:

Prva Devojčica:- Ooooooooo, na vrh brda vrba mrda.

Druga Devojčica:- Aaaaaaaaaa, jesi li ti to tu? Jesi li to tu ti? Jesi li tu to ti?

Prva Devojčica:- Upletoste li kaiščiće u opančiće?

Druga Devojčica:- Četiri čavčića na čunčiću čučeci pijuču.

Prilaze im Dečaci. Svi sednu na stolice. Okrenuti su publici. Jedan Dečak

Ima kobajagi kofer. Ostali mu dodaju stvari kobajagi (koriste pantomimu)

Prva Devojčica:- Cenjena, i poštovana publiko, Dečak je krenuo na put. Mi ćemo mu davati stvari. On će te stvari spakovati u kobajagi kofer. Vi treba da otkrijete redom stvar po stvar koju mu dajemo. Pazite, u ovoj priči ste vi najvažniji.

Stvari su: pantalone, majica, duks, sokne, patočke sa pertlama, voda, sendvič, knjiga, lopta, mobilni, punjač za mobilni, slušalice...Treba koristiti što više pokreta. Publika pogađa koja stvar se stavlja u kofer.

“Ključić i čamčić”

Pored stočića prozorčić

Pored prozorčića grančica

Na grančici gnezdašce.

U njemu ptiče zaspalo.

Iznad drvceta oblačak

Vetrić pirka oblačak

Pokrenuo se i cvetak na livadici

Travčica se poklonila zemljici

Kojom sunašce zračak svoj ostavilo

Pored stočića ormarić

U ormariću ključić čamčić

Ptiče mi ne dirajte

Ptiče mi ne dirajte.

Pogledaj ilustracije koje je za tebe nacrtala jedna Ana iz 5a.

Ispričaj svojim drugarima (koristi ilustracije)

- a) Jednu vest (Ko? Šta?Gde?Kada?Kako)
- b) Jednu sms poruku
- c) Jednu priču sa Ne (nije se desilo)
- d) Jednu ulicu u kojoj žive nacrtani likovi

Potruđi se da u svom odgovoru upotrebiš rečenice:

1 Sunce sija.

2 Kiša pada.

Docrtaj nešto. Ana je baš to i želela. Da se družite.

“Jedna priča” (kreativna drama)

Hajde da ispričamo jednu priču. U toj priči, postoje neki likovi. Kaži koji likovi su u tvojoj priči?

(Kako se zovu? Koliko imaju godina? Kako izgledaju? Gde stanuju? Da li idu u školu? Koji im je omiřeni predmet? Šta rade u slobodno vreme? Kako izgleda njihov običan dan? Ispričaj i neku šalu o njima)

Početak ove priče sam našla na jednom papiriću ispod školske klupe. Zamisli da su se sreli likovi priče. O nečemu su razgovarali. Zabeleži njihov razgovor. Možeš koristiti i ove rečenice kao pomoć:

Pada kiša. Iznenadio sam se danas. Veverica je skočila sa grane. Ribar je ulovio velikog soma. Ko je bio tamo? Šta si radio / radila juče? Gde je lopta? Da li imamo domaći? Vidi, detlić! Požuri! Požurimo! Stani!

Kada neko razgovara koristi i izjavne i uzvične i upitne rečenice.

Kada neko razgovara koristi jasne kratke rečenice.

Kada neko razgovara to je na nekom mestu i u nekom vremenu.

Kad neko razgovara može i da mlatara rukama, a može i da očima posmatra ceo svet.

“Svetski putnik”

Brod, avion i podmornice okret
Sunce u šeširu, kišni dan u podne
More na plaži
I dečak u mornarskom odelu

To se vetar u dečakovu kosu upleo
Šara i pregovara
Sa putem, sa dva
Oka svoja putem što putuju

Nema knjige, nema pesme,
To da opišu

“Grožđe plavo”

Devojčica Katarina i dečak Milan imaju baku Milicu. Ona živi na selu.

U njenoj kući miriše na supu sa rezancima, na slatko od dunja i na štrudle sa orasima. U sobi je velika peć. Pored peći mačka prede na krevetu su veliki jastuci.

Kroz prozor se vidi drvo višnje.

Deca najviše vole da se igraju ispod krošnje oraha. To drvo je veliko i staro. Ponekad ga poseti detlić, ponekad grlica, ponekad čika Dušan iz daleka. Iz neke druge ulice.

Sa njim je dolazila unuka Vesna.

Kruška, jabuka, grožđe, pevala su deca.

To je pesma koju su naučili u voćnjaku. Voćnjak je bio u nekoj trećoj ulici. Blizu jednog brda. Tamo je bio jedan bunar. Tamo je bila jedna drvena kućica. Tamo je bilo gnezdo lastavica.

Deca su se igrala žmurke.

Znaš li kako se igra žmurka?

Bili su kao u šumi. Kroz grane i kroz višnje, trešnje, jabuke, kajsije, kruške, dunje, šljive, deca su gledala na plavom nebu bele oblake.

Baka Milica je volela grožđe. Za nju su danas nabrali kotaricu grožđa.

“Kad voće sa povrćem na pijaci razgovara”

Kupus: - Evo mene iz bašte za salatu!

Paradajz, Paprika:- U čorbu, i u salatu, i u sok mogu da stanem.

Krompir i karfilol :- Evo i nas, evo i nas za zdrevlje smo spas!

Jabuke:- Na proleće sam cvet, u letu rastem, na jesen sam tu sam tu sam tu!

Jagode, Maline – Na torti smo ukras najlepši!

Šljive, kajsije- U pekmezu, palačinkama ukus najlepši od nas, od nas, od nas..

Sluša Ana sluša, Čita Ana čita ovu knjigu, I zagonetke daje, baš za tebe, baš za tebe:

Puna škola đaka, ni otkuda vrata. (lubenica)

Crveni mi obrazi, ali iznutra sam sva bela. U mraku rastem, jer mi kosa napolju .

(rotkvica)

U zemlji joj glava crvena kao crep. Zelen kao trava, napolju joj rep (cvekla)

Crvene glave vire iz trave (jagode)

Tvrda kuća nema vrata, u njoj žive četiri brata. (orah)

Cele zime bez odeće, u košulji u proleće. Leti zelen kaput ima sa crvenim

dugmadima. (trešnja)

Reč na kraju, kao da je na početku

Dragi moji đaci,

Hvala vam za ovu knjigu. Ona je nastajala dugo. Slagala se godinama. Najveća inspiracija su joj bili trenuci kada sam od vas učila, kada ste davali ideje za zajednički rad na časovima, ili nadograđivali tekst vizuelnim formama.

Ova knjiga je takođe interaktivna, kako to odrasli vole da kažu. Mnoge priče i pesme su zamišljene tako da ih preokrenete, premerite, promenite. Da se igrate sa tekstom, da čitate između redova. Veština čitanja (opet mi šapuću ti neki odrasli).

Nisam samo sa vama. Tu su i "mali". Sećate se kad smo smišljali reči u kojima se nalaze Č, ili Ć. Njima je prvi deo knjige najviše namenjen. Slagalice. Slaganje slova u reči, a reči u rečenice.

Drage kolegice i kolege,

hvala i Vama za ovu knjigu. Mene rad u nastavi pokreće.. Iz razgovora sa vama sam usvojila neke metode rada, ili počela da razmišljam drugačije. Dala sam i nekima od Vas prvobitan tekst na čitanje. Zanimljiva mi je bila opaska o dramatizaciji. Jezik je živ, pokretljiv, od njegove pravilne upotrebe zavisie i trenuci kad se razumemo čuteći. Jedna moja stara drugarica iz Subotice, je bila veoma stroga oko pravopisa i upotrebe gramatičkih konstrukcija. Nadam se da je nisam izneverila.

Jedna Ana Rankov iz 6a, to je, Ana, junak ove knjige, koji crta , a muziku voli najviše.

Jedna knjiga u elektronskom obliku se nalazi već na sajtu naše škole. To su literarni radovi naših đaka. Lepo je imati podršku od ustanoe u kojoj radimo.

Jednog dana, nadam se, knjiga će biti i u štampanoj formi. Volela bih da se knjiga menja. Da i čitaoci učestviuju u tome.

